ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 20.10.2005
COM(2005) 520 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικα με την εφαρμογη του κανονισμου αριθ. 1469/95 (μαυρη λιστα)

{SEC(2005) 1333}

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικα με την εφαρμογη του κανονισμου αριθ. 1469/95 (μαυρη λιστα)

1. ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1469/95 του Συμβουλίου[1] θέσπισε, στον τομέα του ΕΓΤΠΕ τμήμα εγγυήσεων, σύστημα εντοπισμού των επιχειρηματιών που παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο για τον κοινοτικό προϋπολογισμό και σύστημα επικοινωνίας μεταξύ των κρατών μελών μέσω της Επιτροπής. Οι διατάξεις εφαρμογής εκδόθηκαν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 745/96[2].

Ο κανονισμός έχει ως στόχο τη θέσπιση μηχανισμού που επιτρέπει στις αρμόδιες εθνικές αρχές να ενημερώνονται για επιχειρηματίες που παρουσιάζουν αυξημένο ενδεχόμενο αναξιοπιστίας και να λαμβάνουν τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα για τους επιχειρηματίες αυτούς (ενισχυμένοι έλεγχοι, αναστολή πληρωμών, αποκλεισμός από τις κοινοτικές ενισχύσεις).

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1469/95, η Επιτροπή υπέβαλε, τον Ιούλιο του 1997, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού[3]. Η Επιτροπή είχε προβλέψει δεύτερη έκθεση μετά την πάροδο επιπλέον χρονικής περιόδου, προκειμένου να αξιολογηθεί η δυνατότητα εφαρμογής και η εφαρμογή στην πράξη του εν λόγω κανονισμού από τα κράτη μέλη καθώς και να προσδιοριστούν οι δυσκολίες που αντιμετωπίζονται κατά την εφαρμογή.

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μετά την έκδοση του κανονισμού του 1995, παρεμφερή μέσα ενσωματώθηκαν στις κανονιστικές ρυθμίσεις. Έτσι, ένα τέτοιο μέσο περιλαμβάνεται στο δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων[4]. Το άρθρο 95 προβλέπει πράγματι ότι «*κάθε όργανο συγκροτεί κεντρική βάση δεδομένων στην οποία περιέχονται οι λεπτομέρειες που αφορούν τους υποψηφίους και τους προσφέροντες*». Η διάταξη αυτή αποσκοπεί στον αποκλεισμό από τη συμμετοχή σε δημόσιες συμβάσεις των επιχειρηματιών οι οποίοι τελούν υπό καθεστώς πτώχευσης, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης ή οι οποίοι έχουν καταδικαστεί καθώς και εκείνοι που έχουν υποπέσει σε σοβαρό

---

1 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1469/95 του Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 1995 σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν έναντι ορισμένων δικαιούχων συναλλαγών που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα εγγυήσεων, ΕΕ L 145 της 29.06.1995, σ.1.

2 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 745/96 της Επιτροπής, της 24ης Απριλίου 1996, περί των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1469/95 του Συμβουλίου σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν έναντι ορισμένων δικαιούχων συναλλαγών που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα εγγυήσεων, ΕΕ L 102 της 25.04.1996, σ.15.

3 COM(97) 417 τελικό.

4 Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002 (ΕΕ L 248, της 16.09.2002).

επαγγελματικό παράπτωμα ή δεν έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την καταβολή φόρων, εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, που έχουν καταδικασθεί για απάτη, δωροδοκία, συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα των Κοινοτήτων καθώς και εκείνοι οι οποίοι, κατά τη συμμετοχή τους στη διαδικασία σύναψης άλλης σύμβασης ή κατά τη διαδικασία χορήγησης επιδότησης διέπραξαν διαπιστωμένο σοβαρό παράπτωμα εκτέλεσης. Οι επιχειρηματίες που εμπίπτουν σε μια από τις περιπτώσεις αποκλεισμού που προαναφέρονται μπορούν, αφού τους παρασχεθεί η δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, να αποτελέσουν το αντικείμενο διοικητικών ή οικονομικών κυρώσεων (άρθρο 96). Ανάλογες λεπτομέρειες ισχύουν για τους δικαιούχους επιχορηγήσεων (άρθρο 114).

3. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΣΙΜΟΥ

- Στις 30.6.1997, η Επιτροπή είχε λάβει 4 ανακοινώσεις από μέρους τριών κρατών μελών, από τις οποίες η μία αφορούσε το έτος 1996. Η εν λόγω περίοδος αποτέλεσε το αντικείμενο της πρώτης έκθεσης της Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο. Ο αριθμός αυτός ανήλθε στις 13 κατά τα τέλη του 1997.

- Το 1998, τα κράτη μέλη απηύθυναν στην Επιτροπή 5 ανακοινώσεις.

- Το 1999, δεν λήφθηκε καμία ανακοίνωση.

- Το 2000, διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή 15 ανακοινώσεις.

- Το 2001, διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή 2 ανακοινώσεις

- Το 2002, διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή 8 ανακοινώσεις.

- Το 2003, διαβιβάστηκε στην Επιτροπή μόνο 1 ανακοίνωση.

- Το 2004, δεν λήφθηκε καμία ανακοίνωση.

- Μέχρι σήμερα το 2005, δεν έχει καταχωριστεί καμία ανακοίνωση.

4. ΜΙΚΡΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ

Συγκρίνοντας τα εν λόγω αριθμητικά στοιχεία με τον αριθμό των περιπτώσεων παρατυπιών που διαπιστώνονται είτε από τα κράτη μέλη, είτε από την Επιτροπή (OLAF), τίθεται το ερώτημα μήπως ο πραγματικός αριθμός των «αναξιόπιστων» επιχειρηματιών είναι μεγαλύτερος:

– Για παράδειγμα, μόνο για το έτος 2004, κοινοποιήθηκαν, με βάση τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 595/91, 19 παρατυπίες οι οποίες αφορούσαν τις επιστροφές κατά την εξαγωγή και η κάθε μία από αυτές ξεπερνούσε το ποσό των 100.000 ευρώ. Κατά την ίδια χρονική περίοδο, η Επιτροπή (OLAF) κίνησε 21 διαδικασίες έρευνας στον τομέα του ΕΓΤΠΕ-Τμήμα εγγυήσεων. Ορισμένοι από τους νέους αυτούς φακέλους αφορούν οργανωμένο έγκλημα όπου ενέχονται επιχειρηματίες που δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως «αξιόπιστοι».

5. ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΑΡΧΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Η Επιτροπή ξεκίνησε διάλογο με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της «Ομάδας παρατυπιών και αμοιβαίας συνδρομής-γεωργικά προϊόντα» καθώς και κατά τις διμερείς συνεδριάσεις προκειμένου να διαπιστώσει για ποιο λόγο γίνεται τόσο περιορισμένη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει ο κανονισμός αριθ. 1469/95. Τα αποτελέσματα του διαλόγου αυτού μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

- Το σύστημα εντοπισμού και ανακοίνωσης τέθηκε σε εφαρμογή στις 06.07.1995 αλλά στην πραγματικότητα η εφαρμογή του κατέστη δυνατή μόνο για τις παρατυπίες που αποτέλεσαν το αντικείμενο μιας πρώτης διαπίστωσης μετά την 30.06.1996, δεδομένου ότι οι θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού δικαίου απαγόρευαν την αναδρομική εφαρμογή. Ο αριθμός των ανακοινώσεων αναμενόταν να αυξηθεί αισθητά με την πάροδο του χρόνου αλλά μια τέτοια εξέλιξη δεν επαληθεύτηκε.

- Κατά την έκδοση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1469/95, ο στόχος του κοινοτικού νομοθέτη ήταν να ληφθούν υπόψη μόνο οι πραγματικά σημαντικές περιπτώσεις και για το λόγο αυτό έθεσε όρους που περιορίζουν το πεδίο εφαρμογής του (περιορισμός σε τρεις συγκεκριμένους τομείς, απαίτηση η διαπιστωθείσα ή εικαζόμενη παρατυπία να έχει διαπραχθεί εκ προθέσεως ή λόγω σοβαρής αμέλειας, εισαγωγή όρου από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 745/96 σύμφωνα με τον οποίο η παρατυπία πρέπει να αφορά ποσό μεγαλύτερο των 100.000 ευρώ).

- Τα κράτη μέλη ισχυρίζονται ότι αντιμετωπίζουν δυσχερή νομικά προβλήματα ερμηνείας. Εν αναμονή προσκόμισης αδιάσειστων αποδείξεων, συχνά παραιτούνται από την υποβολή ανακοίνωσης.. Οι δυσχέρειες αντιμετωπίζονται ιδίως όσον αφορά την έννοια της «σοβαρής αμέλειας»[5] η οποία δεν είναι γνωστή σε ορισμένα κράτη μέλη, τον προσδιορισμό των οικονομικών παραγόντων που καλύπτει ο κανονισμός και ειδικότερα την αναφορά σε άτομα ή επιχειρήσεις που δεν διέπραξαν την παρατυπία αλλά συμμετείχαν ή υποχρεούνται να απολογηθούν ή να συμβάλουν στην αποφυγή της διάπραξής της, τον προσδιορισμό του χρονικού σημείου της διαδικασίας από το οποίο τα κράτη μέλη υποχρεούνται να κοινοποιούν στην Επιτροπή («πρώτη διαπίστωση...»).

- Δεδομένου ότι οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες οι οποίοι καταγράφονται σε «μαύρη λίστα» αναμένεται να καταβάλουν κάθε προσπάθεια για να αποφύγουν τις επιπτώσεις στις οικονομικές τους δραστηριότητες, τα κράτη μέλη φοβούνται ότι το γεγονός της καταχώρισης ενός επιχειρηματία σε «μαύρη λίστα» και η ανακοίνωση του γεγονότος αυτού στην Επιτροπή και στα υπόλοιπα κράτη μέλη, τα εκθέτει στον κίνδυνο να υποχρεωθούν στην καταβολή αποζημιώσεων.

6. ΤΑ ΙΧΝΗ ΠΡΟΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

(1) Φύση των μέτρων που πρέπει να προβλεφθούν: Θα πρέπει να προβλεφθεί προηγουμένως η επίλυση των δυσχερειών νομική φύσης που επικαλούνται ορισμένα κράτη μέλη. Ειδικότερα, θα συνίστατο η διάκριση μεταξύ του μηχανισμού έγκαιρης ειδοποίησης και

[5] Άρθρο 1, παράγραφος 2a) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1469/95, άρθρο 3, παράγραφος 3, τέταρτη περίπτωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 745/96.

πρόληψης και του μηχανισμού κυρώσεων. Είναι πράγματι εύλογη η σκέψη ότι εάν το νομικό πλαίσιο του κανονισμού επέτρεπε τη σαφή διάκριση μεταξύ των δύο αυτών στόχων, θα συνέβαλε στην πιο συστηματική ανακοίνωση των περιπτώσεων παρατυπιών.

(2) Όσον αφορά το μηχανισμό έγκαιρης ειδοποίησης και πρόληψης, θα μπορούσε να εξετασθεί η σύνδεση των κοινοποιήσεων βάσει του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 595/91 με τα μέτρα πρόληψης (ενισχυμένοι έλεγχοι). Η εφαρμογή ενός τέτοιου μηχανισμού έγκαιρης ειδοποίησης και πρόληψης θα διευκολυνόταν με τον τρόπο αυτό, στο μέτρο που δεν θα εντασσόταν στην διαδικασία κυρώσεων και θα κατέληγε στην κατάρτιση «γκρίζας λίστας» των επιχειρηματιών για τους οποίους απαιτείται ιδιαίτερη παρακολούθηση, με τη θέσπιση νομικής βάσης που καθιστά δυνατή τη λήψη συντηρητικών μέτρων όπως η υποχρεωτική σύσταση εγγυήσεων (ασφάλειες). Όσον αφορά τον εν λόγω μηχανισμό πρόληψης, μπορούν να προβλεφθούν δύο επίπεδα συναγερμού: επίπεδο διαβίβασης μόνο στην Επιτροπή των μη αξιόπιστων επιχειρηματιών με υπόδειξη των διαπιστωθεισών κατά το παρελθόν παράτυπων πρακτικών για τους οποίους υπάρχουν βάσιμες υποψίες. Το δεύτερο επίπεδο κοινοποίησης αφορά τις πληροφορίες των υπολοίπων κρατών μελών όταν, λόγω διεθνικών επιχειρήσεων για παράδειγμα ενδέχεται να ανακύπτουν ιδιαίτεροι κίνδυνοι για πολλά κράτη μέλη.

Στην περίπτωση των επιχειρηματιών οι οποίοι διέπραξαν παρατυπίες που διαπιστώθηκαν με οριστική απόφαση και εφόσον η εφαρμογή των ενισχυμένων ελέγχων δεν επαρκεί για να απομακρύνει τον κίνδυνο υποτροπής, θα μπορούσε ακόμη να εξεταστεί το ενδεχόμενο εφαρμογής, στο πλαίσιο του μηχανισμού έγκαιρης ειδοποίησης, του μέτρου της προληπτικής αναστολής των πληρωμών αρκεί να μην έχει το εν λόγω μέτρο χαρακτήρα κυρώσεων και να τηρηθούν οι διαδικαστικές εγγυήσεις που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο.

(3) Όσον αφορά το μηχανισμό κυρώσεων, πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο ενός ειδικού κανονιστικού μηχανισμού στο πλαίσιο που καθορίζει ο μηχανισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95[6], ο οποίος θα συμπληρώνεται, όπου χρειάζεται, από μέτρα διαβίβασης πληροφοριών, παράλληλα με τα θεσπισθέντα στο πλαίσιο του μηχανισμού έγκαιρης ειδοποίησης. Η σκοπιμότητα και, ενδεχομένως, το περιεχόμενο ενός τέτοιου μηχανισμού κυρώσεων, πρέπει να αντιμετωπιστούν ως ξεχωριστό θέμα το οποίο θα εξεταστεί ενδελεχώς σε μεταγενέστερο στάδιο.

(4) Πεδίο εφαρμογής Πεδίο εφαρμογής: πρέπει να σημειωθεί ότι οι τρεις τομείς που προβλέπονται από τον αρχικό κανονισμό «Μαύρη λίστα» σε ότι αφορά τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ τμήμα εγγυήσεων κρίνονται σήμερα ως ιδιαίτερα περιοριστικοί:

- πριν τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ του 1992, οι κύριες δαπάνες του ΕΓΤΠΕ τμήμα εγγυήσεων αφορούσαν την αποθεματοποίηση παρέμβασης και τις επιστροφές κατά την εξαγωγή. Μετά την πρώτη αυτή μεταρρύθμιση, μειώθηκαν οι θεσμοθετημένες τιμές ειδικότερα στους τομείς των αρόσιμων καλλιεργειών και του κρέατος, δεδομένου ότι θεσπίστηκαν άμεσες αντισταθμιστικές πληρωμές στους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Οι ενισχύσεις αυτές ελέγχονται συστηματικά χάρη σε ένα εξαντλητικό σύστημα διαχείρισης και ελέγχου που καλείται «ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου» ή «ΟΣΔΕ», που περιλαμβάνει και ένα καθεστώς επιβολής κυρώσεων.

---

[6] Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1995 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ΕΕ L 312 της 23ης Δεκεμβρίου 1995, σ. 1.

- Οι παρατυπίες μπορεί να αφορούν τόσο τα έσοδα όσο και τις δαπάνες.

Όπου αυτό είναι αναγκαίο μπορεί να μελετηθεί μια επέκταση του συστήματος συναγερμού της «μαύρης λίστας», π.χ. για τις διαρθρωτικές ενέργειες (ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής, ΕΚΤ, ΧΜΠΑ) και για τους ίδιους πόρους.

Σε ένα μεταγενέστερο στάδιο θα μπορούσε να θεσπιστεί με το Σύστημα Έγκαιρου Συναγερμού (ΣΕΣ) την Επιτροπής.

7. Ο ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Κατά την έκδοση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1469/95, τόσο το Συμβούλιο όσο και η Επιτροπή γνώριζαν ότι ο μηχανισμός της «Μαύρης λίστας» χαρακτηριζόταν από ιδιαίτερη πολιτική και νομική ευαισθησία λόγω των πιθανών επιβλαβών επιπτώσεων που θα προέκυπταν για τους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες εάν δεν λαμβάνονταν οι απαιτούμενες προφυλάξεις. Επίσης, ο νομοθέτης εξάρτησε την εφαρμογή του μηχανισμού από την τήρηση ορισμένων προφυλάξεων, ιδίως όσον αφορά τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των ανακοινώσεων που ανταλλάσσονται, το επαγγελματικό απόρρητο και την τήρηση των εθνικών κανόνων σε θέματα τελικών διαδικασιών. Εξάλλου, η μέριμνα του νομοθέτη για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων υποδηλώνεται από την αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως με την πρόβλεψη της προηγούμενης ακρόασης και του δικαιώματος ένστασης του ενδιαφερόμενου επιχειρηματία τον οποίο αφορούν τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και, ενδεχομένως, στοιχείο β). Ακόμη σημαντικότερο είναι το γεγονός ότι ο νομοθέτης προέβλεψε ότι τα μέτρα για κυρώσεις μπορούν να θεσπιστούν αφού προηγουμένως περατωθούν οι ενδεχόμενες σχετικές διατυπώσεις που προβλέπονται από τις νομοθεσίες των κρατών μελών.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2000[7] θέσπισε νέες και συγκεκριμένες υποχρεώσεις όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τα δεδομένα που συγκεντρώνονται βάσει του κανονισμού «Μαύρη λίστα» εμπίπτουν ασφαλώς στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη του ειδικού χαρακτήρα και του αντικειμένου του κανονισμού αριθ. 1469/95, οι εξαιρέσεις και περιορισμοί που προβλέπονται στο άρθρο 20, παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και ε) του κανονισμού αριθ. 45/2001 θα πρέπει να παράγουν αποτελέσματα. Πρέπει πάντως να διασφαλιστεί η προσαρμογή του μεταρρυθμισθέντος μηχανισμού βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της οδηγίας 95/46/ΕΚ.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι ετήσιες εκθέσεις της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης αποδεικνύουν ότι εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη, να αποκτήσει η Κοινότητα αποτελεσματικά μέσα καταπολέμησής της. Όπως και η Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σωστά επισημαίνουν την ανάγκη η αρχή να γίνει από την πρόληψη. Ένα σύστημα εντοπισμού και ανακοίνωσης όπως αυτό που θεσπίστηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1469/95

---

[7] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, ΕΕ αριθ. L 8 της 12.01.2001, σ.1.

χρησιμεύει κυρίως για την πρόληψη. Στους στόχους αυτούς δεν αντιτάσσεται κανένα κράτος-μέλος.

Ωστόσο, διαπιστώνεται εκ των πραγμάτων ότι οι ισχύουσες κανονιστικές ρυθμίσεις δεν διασφαλίζουν την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή του. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού υπάρχουν, κατά την άποψη της Επιτροπής, πολλά πεδία προς διερεύνηση:

1– Βελτίωση της λειτουργίας των υφισταμένων νομοθετικών πράξεων μέσω μιας νέας νομοθεσίας που θα αντικαταστήσει την ισχύουσα νομοθεσία και θα διευκρινίσει τις χρησιμοποιούμενες έννοιες.

- διευκρίνιση της έννοιας «σοβαρή αμέλεια»,

- ενδεχόμενη τροποποίηση του ποσοτικού ορίου των 100.000 ευρώ;

- αναθεώρηση του προσδιορισμού των οικονομικών παραγόντων που καλύπτονται από τον κανονισμό προκειμένου να περιληφθούν, με σαφή τρόπο, οι όμιλοι επιχειρήσεων στην τήρηση των γενικών αρχών του δικαίου,

- προσαρμογή των κανονιστικών ρυθμίσεων βάσει των διατάξεων για την πρόσβαση στην πληροφορία και την προστασία των δεδομένων (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και 1049/2001),

- διάκριση μεταξύ του μηχανισμού πρόληψης και του μηχανισμού επιβολής κυρώσεων: οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 1469/95 και (ΕΚ) αριθ. 745/96 δεν κάνουν διάκριση στη δομή του μηχανισμού τις δύο αυτές έννοιες που αποτελούν διαφορετικούς πλην όμως παραπληρωματικούς στόχους. Δεδομένου ότι η επιβολή κυρώσεων σε ορισμένα κράτη μέλη συνδέεται με την τήρηση ουσιαστικών νομικών διατυπώσεων περισσότερο δεσμευτικού χαρακτήρα από εκείνες που ίσχυαν για την εφαρμογή του μηχανισμού έγκαιρης ειδοποίησης, πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο να αποσυνδεθούν από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού και να υπαχθούν σε ξεχωριστό μηχανισμό,

- εισαγωγή στο κοινοτικό δίκαιο, με την επιφύλαξη των διαδικαστικών διατάξεων των κρατών μελών, της νομικής δυνατότητας εφαρμογής συντηρητικών μέτρων εν αναμονή της ολοκλήρωσης των διοικητικών και δικαστικών διαδικασιών (εγγυήσεις),

2- Έκδοση νέας νομοθεσίας για τη θέσπιση μηχανισμού με διαφορετικό πεδίο εφαρμογής: από τη στιγμή που τα θέματα νομικής φύσης που άπτονται του κοινοτικού δικαίου και των νομοθεσιών των κρατών μελών θα έχουν ρυθμιστεί, πιθανή επέκταση του πεδίου εφαρμογής του μηχανισμού συναγερμού και πρόληψης, στο μέτρο που αυτό είναι αναγκαίο, στα διαρθρωτικά ταμεία και στους ίδιους πόρους.

3– Κατάργηση της ισχύουσας νομοθεσίας μόλις ολοκληρωθούν οι συζητήσεις ΄σχετικά με τις δύο προαναφερθείσες δυνατότητες.

Η Επιτροπή επιθυμεί, μέσω της έκθεσης αυτής, να συμβουλευτεί όλα τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις συστάσεις που διατυπώθηκαν πρόσφατα από το Ελεγκτικό Συνέδριο[8], καθώς και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προκειμένου να διεξαχθεί ανοικτός διάλογος για το εν λόγω θέμα. Η παρούσα έκθεση αναμένεται να αποτελέσει τη βάση για τη συζήτηση με τα ενδιαφερόμενα όργανα από την οποία θα καταστεί δυνατό να εξαχθούν συμπεράσματα για τις αναγκαίες κατευθύνσεις και τη φύση των προτάσεων που πρέπει να διατυπωθούν για τη βελτίωση του υπάρχοντος μηχανισμού.

[8] Σημείο 80 της Ειδικής Έκθεσης αριθ. 3/2004 σχετικά με την είσπραξη παράτυπων πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής, η οποία συνοδεύεται από τις απαντήσεις της Επιτροπής, ΕΕ αριθ. C 269 της 4.11.2004, σ.1.